

nalforfatning, det andet Land en stærkt udviklet Centraladministration; men man maa tage det hele under et, der er til syvende og sidst ikke nogen virkelig Forskel paa de offentlige Anliggender, om de bestyres af Staten eller af Kommunen, og de Skatter, hvoraf man skal hente Midlerne til at tilfredsstille saavel Statens som Kommunens Behov, maa betragtes under et; ellers faar man ikke nogen sand Betragtning af den. Og nu er Sandheden den, at selv om det er rigtigt nok, at Statskatterne, de faste Skatter, Ejendoms-katterne ikke ere stigende, saa er Hartkornsskatten i sin Helhed betragtet, de paa Landbruget hvilende Skatter, ganske sikkert stigende og i høj Grad stigende. Det er derfor fuldt ud retfærdigt at nedsætte den meget betydeligt og paalægge hele Befolkningen, saavel Landet som Byerne, saavel Hartkornsbesiddere som Besiddere af bygningssafgiftspligtige Ejendomme som Kapitalister og andre Folk, hele Samfundet, alle Mennesker her i Landet, en anden direkte Skat, som man lægger, saa godt man kan, paa Skatteevnen, altsaa en Indkomst- og Formueskat. Og selv om man vil sige: Ja, men i alt Fald Gammelskatten hviler jo ikke en Gang paa det Hartkorn, der nu eksisterer, den hviler paa det gamle Hartkorn, den maa da i alt Fald siges kun at være en Grundbyrde — saa benægter jeg ogsaa dette, selv fra et saa indskrænket Standpunkt betragtet. For det første maa man jo lægge Mærke til, at Gammelskatten dog virkelig ydes i Penge, den ydes ikke i en Kornafgift. Gjorde den endda det, kunde man bedre forstaa denne Tankegang; men den ydes jo i Penge, og Pengenes Værdi er virkelig meget forskellig, Pengenes Værdi er i den Tid, hvori vi have levet og gennem de Love, som vi have vedtaget, i høj Grad forandret og derigennem ogsaa Skattens Værdi. Det skal ikke kunne nægtes, det er Faktum. Der er ingen, der i alt Fald fornuftigvis klager over, at man indførte Guldfoden, det var nødvendigt for hele Samfundet. Men at de faste Skatter til Staten derigennem i høj Grad blive forøgede, det kan ikke nægtes. Men selv om man nu ogsaa ser bort derfra, vil jeg endda paastaa, at kun i det Tilfælde kunde Gammelskatten be-

trages ikke som en Skat, men som en Grundbyrde, hvis der virkelig var paalagt alle Indtægtskilder her i Landet en lignende Skat af forholdsvis en lignende Størrelse. Men det er jo ikke Tilfældet. Vi vide jo alle, at det er kun to Indtægtskilder, som direkte ere beskattede her i Landet, nemlig efter Loven af 1802, hvorved Landbruget beskattes gennem Hartkornet, saavel gennem Gammelskatten som gennem Land- og Ligningsskatten, og Byerhvervet, det man kalder Byerhvervet, ligegyldigt, hvor det drives, gennem Bygningsafgiften. Men for øvrigt er al anden Formue ikke til Dato direkte beskattet. Hvis den endda var det, kunde jeg bedre forstaa hin Tankegang. Jeg paastaar altsaa, at Gammelskatten er en Skat, og at der ikke i og for sig er nogen som helst Uretfærdighed i, at Staten siger: Vi afskrive $\frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{3}$ af Gammelskatten, vi afskrive hele Land- og Ligningsskatten. Det, som foreslaas her, er ganske vist en Afskrivning af Land- og Ligningsskatten og $\frac{1}{3}$ af Gammelskatten og en Henlæggelse af den anden Trediedel til særligt Brug til at komme de stærkt beyrdede Kommuner til gode. Og ærede Medlemmer, som have udtalt sig saa stærkt imod Overførselsloven paa Grund af, at de kalde den et Omsvøb, vide jo lige saa godt som jeg, og som det ogsaa er udtalt af flere andre ærede Herrer her i Salen, at, hvorfor man er gaaet den Vej, det er af rent politiske Grunde for ikke at forrykke Landstingsvalgretten. Landstingsvalgretten ude paa Landet er given — vel ikke med Ord, thi saa skulde man jo ikke behøve at gaa den Omvej, men i Realiteten — til de større Hartkornsejere. *Nogen* Ændring heri vilde ske, saa snart man i det hele taget indførte en Indkomst- og Formueskat til Staten, men Ændringen vilde blive ganske særdeles betydelig, hvis man uden videre afskrev disse Skatter og for saa vidt altsaa lavede hele Loven lettere overskuelig, lettere forstaaelig. Man vilde saa ganske anderledes faa at se, hvilken Forskydning der vilde fremkomme af de umiddelbare Vælgere paa Landet. Og hvem vilde det gaa ud over ude paa Landet? Ikke over mig og mine Standsfæller, vi vilde, selv om saadan Afskrivning fandt Sted, dog staa som nogle af de største Skatteydere, men